

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ ЖУРНАЛІСТИКИ
КАФЕДРА ЖУРНАЛІСТИКИ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Декан факультету журналістики
_____ В. В. Костюк

«___» _____ 2020 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА

КНИЖКОВІ ПРОЕКТИ ГАЗЕТИ «ДЕНЬ»

підготовки бакалаврів
спеціальності **061 – журналістика**
освітньо-професійна програма **журналістика**

Укладач Усманова О. В., к. філол. н, доцент кафедри журналістики

Обговорено та ухвалено
на засіданні кафедри журналістики

Протокол №6 від «14» січня 2020 р.
Завідувач кафедри журналістики
Ю. В. Любченко

_____ (підпис)

_____ (ініціали, прізвище)

Ухвалено науково-методичною радою
факультету журналістики

Протокол № 6 від «17» січня 2020 р.
Голова науково-методичної ради
факультету Н. В. Романюк

_____ (підпис)

_____ (ініціали, прізвище)

2020 рік

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни
		денна форма навчання
Кількість кредитів – 3	Галузь знань 061 – журналістика (шифр і назва)	Нормативна
	Спеціальність 061 – журналістика (шифр і назва)	Цикл професійної підготовки
Розділів – 2	Освітньо-професійна програма журналістика	Рік підготовки:
Загальна кількість годин – 90		3-й
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2,5 самостійної роботи студента – 3	Рівень вищої освіти: бакалаврський	Лекції
		12 год.
		Практичні
		26 год.
		Самостійна робота
		52 год.
Вид підсумкового контролю:		
залік		

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета спецкурсу: простежити основні етапи історії української держави на сторінках книжкових проектів газети «День», розуміти особливості масово-інформаційної діяльності сучасного періодичного видання, познайомити з діяльністю провідних українських журналістів і публіцистів, їх творчістю, спрямованою на формування свідомого українського громадянина і побудову української держави.

Завдання спецкурсу:

- ознайомити студентів з історичним розвитком газети «День»;
- на книжкових проектах домогтися розуміння студентами величезних можливостей журналістики, сприйняття цінності мовленого й написаного слова як способу впливу на масову свідомість і формування в її межах цілеспрямованих дискурсів;
- показати шанобливе ставлення до минулого України на прикладі матеріалів книжкових проектів;
- вивчити історію українського Голодомору 1932-1933 років, його наслідки, які відчуваються до сьогоднішнього часу в економіці, політиці культурі, моралі;

- дати розуміння взаємостосунків України і Польщі, України та Росії від давнини до сучасності;
- простежити життя як всесвітньо визнаних, так і маловідомих яскравих особистостей які прославили Україну;
- виявити знакові публікації, які показують унікальний шлях, що пройшла газета «День»;
- на прикладі книжкових проектів газети «День» представити студентам українську минувшину як частину всієї історії старої Європи.

За підсумками спецкурсу студент повинен

знати:

- Передумови виникнення Бібліотеки газети «День».
- Особливості релігійної тематики Клари Гудзик.
- Співпрацю Джеймса Мейса в газеті «День», проблематику авторських матеріалів.
- Події та явища, що віддзеркалюють минувшину двох народів-сусідів України та Польщі.
- Українсько-російські відносини (політичні, військові, культурні).
- Видатних діячів, чий імена піднесли рівень української держави.
- Особливості впровадження стандартів якісної преси.
- Основні моменти проекту Сталіна щодо знищення України, його імперію терору.
- Актуальні проблеми історії України в різні періоди розвитку.

вміти:

- Застосовувати історичні знання для створення сучасного бачення історії України.
- Використовувати при створенні сучасного інформаційного продукту прийоми поетики, вироблені світовою журналістикою впродовж своєї історії.
- Аналізувати історико-журналістські явища.
- Використовувати аналіз історико-журналістських явищ з метою поліпшення власної практичної діяльності.
- Формувати історичну пам'ять.
- Аналізувати публікації, що створюють непохитну платформу для майбутнього держави.

Згідно з вимогами освітньої (освітньо-професійної, освітньо-наукової) програми студенти повинні досягти таких **компетентностей**:

- навчитися застосовувати історичні знання для створення сучасного бачення історії України;
- засвоїти головні історико-журналістські явища.
- поглибити вміння аналізувати події та явища, що віддзеркалюють історію нашої держави.

Міждисциплінарні зв'язки. При викладанні курсу «Книжкові проекти газети «День» необхідно враховувати його зв'язки з дисциплінами «Вступ до спеціальності», «Історія української журналістики».

3. Програма навчальної дисципліни

Розділ 1. «Книжкові проекти газети «День» – це спроба осягнути основні вузли українських проблем.

Тема 1. Зародження та розвиток всеукраїнського періодичного видання «День».

Газета «День» – тип сучасного періодичного видання. Історія виникнення видання. Лариса Івшина – головний редактор газети «День». Актуальні проблеми на шпальтах видання. Автори. Проект «Бібліотека газети «День» – потужна серія книг журналістських матеріалів. Мова видань, коментарі, оцінки експертами. Щорічні міжнародні фотоконкурси – проект газети «День».

Тема 2. «Україна Incognita» – початкова спроба проекту газети «День».

Ідея заснування книги «Україна Incognita». Структура видання. Історія життя українського народу – головуюча тема видання. Духовні звершення українців – основна думка матеріалів. Проблематика книжкового проекту «Україна Incognita». Значення книги. Важливий проект – історичний електронний журнал «Україна Incognita» – для популяризації непрості української історії в доступному форматі. Жанровий та тематичний діапазон електронного видання.

Тема 3. «Дві Русі» – спроба пояснити.

Українсько-російські відносини (політичні, військові, культурні) з часів Києво-Руської держави до сьогодення. Історичний шлях в майбутнє Русі Київської та Русі Московської. Життя «за» і «проти» царя. Загальна характеристика матеріалів. Проблематика статей І.Сюндюкова, В.Панченка, Ю.Шаповала та ін. Значення книги.

Тема 4. «Війни і мир» – спроба зрозуміти.

Ідея заснування книги «Війни і мир». Структура видання. Проблематика статей на шпальтах видання. Волинь-1943 – скорботна нація (статті Я. Ісаєвича «1943 рік у пам'яті поляків і українців» та ін.). За нашу і вашу свободу (загальна характеристика матеріалу Л. Івшиної та Шаповала «Усе було в польській історії. Не було руїни духу». Інтерв'ю з Ліною Костенко).

Тема 5. «Апокрифи Клари Ґудзик».

Ідея заснування видання, його структура. Книжка року – 2005 року – сучасна есеїстика, критика. Співпраця Клари Ґудзик з газетою «День».

Релігія – основна тематика спеціалізації Клари Гудзик. Клара Пилипівна: «я прийшла у журналістику...із зовсім іншої планети». Різноманітні розділи книжки. Значення та актуальність видання.

Тема 6. «День і вічність Джеймса Мейса».

Робота Джеймса Мейса в англomовному тижневику газети «День». Особливості дослідження провідним журналістом української проблематики. Правда про Голодомор 1932-1933 років очима Джеймса Мейса. «Ваші мертві вибрали мене...»: загальна характеристика видання. Аналіз політичних причин Голодомору, розвиток концепції про постгеноцидне суспільство. Захоплення автором літературою «розстріляного відродження», творчістю Миколи Хвильового, Миколи Зерова, Валер'яна Підмогильного та ін.

Розділ 2. «Книжкові проекти газети «День» – погляд на минуле та сучасне України

Тема 1. «Почему ОН НАС уничтожил? / Сталин и украинский Голодомор».

Станіслав Кульчицький – дослідник проблеми голоду 1932-1933 років. Трагедія українського Голодомору очима істориків та науковців. Геноцид – політико-правова категорія. Осмислення Голодомору. Ідеологічні, національні та соціально-економічні виміри геноциду. Визнання Голодомору 1932-1933 років в Україні геноцидом. Значення видання.

Тема 2. «Мої університети» – інтенсив з історії України та суспільствознавства.

Ідея заснування та структура видання. Збірник спогадів чи путівників. Специфіка заміток про зустріч зі студентами і викладачами Ніжинського університету. «Лабораторний досвід» української єдності. Історія – золотий ланцюг нації. Сучасний журналіст: у пошуках визначень. Значення видання.

Тема 3. «Екстракт 150», «Екстракт+200» – лабораторія знань.

Ідея заснування та структура видання. 12 років життя на сторінках видання. Статті на шпальтах книг – глибоке розуміння найновішої

української історії. Значення видання. «Екстракт +200» – логічне продовження «Екстракт 150». Розмова газети «День» зі своїм читачем. Історичні обставини з яких вийшло українське суспільство та до яких наслідків призводить хронічне «прогулювання» уроків історії. Особливість видання.

Тема 4. Революція 2013 та її наслідки («Люди майдану. Хроніка», «Котел...», «Катастрофа і триумф...», «Я – свідок...»).

Фотоальбом «Люди Майдану: хроніка» – про кожного з нас. Просвітництво і правда справи Гонгадзе (І. Капсамун «Котел...»). Триумф людської гідності, офіцерської честі, мужності посеред української катастрофи (М. Семенченко «Катастрофа і триумф...»). «Окупація розпочалася з окупації мізків» (В. Торба «Я – свідок...»).

Тема 5. Україно-болгарська історія у книзі «Сестра моя, Софія».

Український погляд на історію Болгарії: думки науковців. «Ми надзвичайно схожі»: Україна і Болгарія. Праці дослідників на тему взаємовідношень України-Болгарії.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових розділів	Кількість годин			
	денна форма			
	усього	у тому числі		
л.		п.	с.р.	
1	2	3	4	5
Розділ I. «Книжкові проекти газети «День» – це спроба досягнути основні вузли українських проблем.				
Тема 1. Зародження та розвиток всеукраїнського періодичного видання.	10	2	2	6
Тема 2. «Україна Incognita» – початкова спроба проекту газети «День».	8	2	2	4
Тема 3. «Дві Русі» – спроба пояснити.	6	2		4
Тема 4. «Війни і мир» – спроба зрозуміти.	6		2	4
Тема 5. «Апокрифи Клари Гудзик».	6		2	4
Тема 6. «День і вічність Джеймса Мейса».	8	2	2	4
Всього	44	8	10	26
Розділ II. «Книжкові проекти газети «День» – погляд на минуле та сучасне України				
Тема 1 «Почему ОН НАС уничтожил? / Сталин и украинский Голодомор».	12	2	4	6
Тема 2. «Мої університети» – інтенсив з історії України та суспільствознавства.	6		2	4
Тема 3. «Екстракт 150», «Екстракт+200» – лабораторія знань.	10		4	6
Тема 4. Революція 2013 та її наслідки («Люди майдану. Хроніка», «Котел...», «Катастрофа і триумф...», «Я – свідок...»).	12	2	4	6
Тема 5. Україно-болгарська історія у книзі «Сестра моя, Софія».	6		2	4
Всього	46	4	16	26
Усього годин	90	12	26	52

5. Теми лекційних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Зародження та розвиток всеукраїнського періодичного видання.	2
2	«Україна Incognita» – початкова спроба проекту газети «День».	2
3	«Дві Русі» – спроба пояснити.	2
4	«День і вічність Джеймса Мейса»	2
5	«Чому ОН НАС знищив? / Сталин и украинский Голодомор».	2
6	Революція 2013 та її наслідки («Люди майдану. Хроніка», «Котел...», «Катастрофа і триумф...», «Я – свідок...»).	2
	Разом	12

6. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість Годин
1.	Зародження та розвиток всеукраїнського періодичного видання.	2
2.	«Україна Incognita» – початкова спроба проекту газети «День».	2
3.	«Війни і мир» – спроба зрозуміти.	2
4.	«Апокрифи Клари Гудзик».	2
5	«День і вічність Джеймса Мейса»	2
6	«Чому ОН НАС знищив? / Сталин и украинский Голодомор».	4
7	«Мої університети» – інтенсив з історії України та суспільствознавства.	2
8	«Екстракт 150», «Екстракт+200» – лабораторія знань.	4
9	Революція 2013 та її наслідки («Люди майдану. Хроніка», «Котел...», «Катастрофа і триумф...», «Я – свідок...»).	4
10	Україно-болгарська історія у книзі «Сестра моя, Софія».	2
	Разом	26

7. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість Годин
1.	Зародження та розвиток всеукраїнського періодичного видання.	6
2.	«Україна Incognita» – початкова спроба проекту газети «День».	4
3	«Дві Русі» – спроба пояснити.	4
4	«Війни і мир» – спроба зрозуміти.	4
5.	«Апокрифи Клари Гудзик».	4
6	«День і вічність Джеймса Мейса»	4
7	«Чому ОН НАС знищив? / Сталин и украинский Голодомор».	6
8	«Мої університети» – інтенсив з історії України та суспільствознавства.	4
9	«Екстракт 150», «Екстракт+200» – лабораторія знань.	6
10	Революція 2013 та її наслідки («Люди майдану. Хроніка», «Котел...», «Катастрофа і триумф...», «Я – свідок...»).	6
11	Україно-болгарська історія у книзі «Сестра моя, Софія».	4
	Разом	52

Індивідуальне практичне завдання

Створити буктрейлер до будь-якого видання (короткий [відеоролик](#) за мотивами однієї з книг газети «День»).

Підготувати мультимедійні презентації за книжковими продуктами газети «День».

Індивідуальні завдання допоможуть виявити: наскільки студенти знають творчу діяльність Л.Івшиної; вміють аналізувати твори, обґрунтовуючи власну позицію, оцінювати та аналізувати публіцистичні матеріали, які увійшли до Бібліотеки газети «День».

8. Види контролю і система накопичення балів

	Вид контрольного заходу	Кількість контрольних заходів	Кількість балів за 1 захід	Усього балів
1.	Усна індивідуальна відповідь	13	2	26
2.	Виконання завдання самостійної роботи. Презентація завдання. Терміни виконання – у межах підготовки до практичних занять	13	2	26
3.	Самостійне проходження тесту за матеріалом <i>Розділу 1</i> у системі електронного забезпечення навчання ЗНУ (за умови виконання тесту не менше ніж на 85%. Кількість спроб не враховується. Час не обмежено).	1	4	4
4.	Самостійне проходження тесту за матеріалом <i>Розділу 2</i> у системі електронного забезпечення навчання ЗНУ (за умови виконання тесту не менше ніж на 85%. Кількість спроб не враховується. Час не обмежено).	1	4	4
5.	Залік + індивідуальне практичне завдання	1	40	40
Усього		29		100

Критерії оцінювання.

1. **Виконання завдання самостійної роботи.** Презентація завдання. Цей вид контролю передбачає виконання завдань самостійної роботи та їх презентацію та обговорення на занятті. Максимальну кількість балів (**2 бали**) студент отримує за обізнаність у темі, демонстрацію практичних навичок, орієнтацію в останніх наукових дослідженнях з теми, наведення влучних прикладів. Виступ має бути змістовним, логічним і супроводжуватися електронною презентацією або наочними матеріалами.

1 бал виставляються за відповідь, що характеризується неповним розкриттям теми, при цьому допускається порушення логіки викладення матеріалу, теоретичні положення не унаочнюються практичними прикладами; презентація не демонструє зміст виступу або відсутня; у мовленні трапляються мовні огріхи.

Бали не виставляються за відповідь, що містить неправильне висвітлення питання, помилкову аргументацію, практичні приклади відсутні, презентація відсутня, мовлення рясніє помилками.

2. **Усна індивідуальна відповідь.** Цей вид контролю передбачає виступ студента на практичному занятті, суттєве доповнення до виступів одногрупників. Максимальну кількість балів (**2 бали**) студент отримує за обізнаність у темі, демонстрацію практичних

навичок, орієнтацію в останніх наукових дослідженнях з теми, наведення влучних прикладів. Виступ має бути змістовним, логічним і досконалим з мовностилістичного боку.

1 бал виставляється за відповідь, що характеризується неповним розкриттям теми, при цьому допускається порушення логіки викладу матеріалу, теоретичні засади не унаочнюються практичними прикладами; в мовленні трапляються помилки.

Бали не виставляються за відповідь, що містить неправильне висвітлення питання, помилкову аргументацію, практичні приклади відсутні, мовлення рясніє помилками.

3. Індивідуальна робота. Студент має виконати індивідуальне завдання: створити буктрейлер до будь-якого видання, яке проаналізували на лекційних та семінарських заняттях.

Індивідуальне завдання допоможе виявити: наскільки студенти знають творчу діяльність Л.Івщиної; вміють аналізувати твори, обґрунтовуючи власну позицію, оцінювати та аналізувати публіцистичні матеріали, які увійшли до Бібліотеки газети «День».

20 балів виставляється за відмінне виконання завдання, творчий підхід. Студент/студентка підготували самостійні презентації з запропонованої теми, виклад думок логічний, твердження доказові, підхід до розв'язання проблемного питання творчий, текст змістовний. Тексти аналізу не містять мовних і стилістичних помилок, огріхів.

15 балів виставляється за виконане завдання, але з певними зауваженнями щодо якості тексту. Матеріали можуть хибувати на недостатньо логічний виклад думок, творчий підхід. Аналіз, виконаний студентом/ студенткою, може бути не послідовним у дотриманні вимог.

10 балів виставляється за неповне виконання завдання, шаблонний підхід, неякісне втілення. У тексті наявні змістові, а також несуттєві мовностилістичні помилки.

5 балів виставляється за часткове виконання завдання: зміст не відзначається змістовністю, логікою та оригінальним підходом до розв'язання проблемного питання. Аналіз не має переконливих висновків. Проводячи аналіз студент/ студентка порушували вимоги. Тексти рясніють помилками.

Залік. Цей вид контролю складається з **контрольного тестування** – проводиться по завершенню вивчення курсу на вибір викладача: в письмовому або електронному вигляді. 1 бал відповідає 1 правильній відповіді на питання тесту. Максимальна кількість балів – 20.

Бали не виставляються у разі повної відсутності індивідуального творчого завдання

Шкала оцінювання: національна та ECTS

ЗА ШКАЛОЮ ECTS	За шкалою університету	За національною шкалою	
		Екзамен	Залік
A	90 – 100 (відмінно)	5 (відмінно)	Зараховано
B	85 – 89 (дуже добре)	4 (добре)	
C	75 – 84 (добре)		
D	70 – 74 (задовільно)	3 (задовільно)	
E	60 – 69 (достатньо)		

FX	35 – 59 (незадовільно – з можливістю повторного складання)	2 (незадовільно)	Не зараховано
F	1 – 34 (незадовільно – з обов'язковим повторним курсом)		

9. Рекомендована література

Основна

1. Апокрифи Клари Гудзик / за заг. ред. Л. Івшиної. Київ : Українська прес-група, 2005. 448 с.
2. Війни і мир / за заг. ред. Л. Івшиної. Київ : Українська прес-група, 2004. 560 с.
3. Дві Русі / за заг. ред. Л. Івшиної. Київ : Українська прес-група, 2003. 496 с.
4. День і вічність Джеймса Мейса / за заг. ред. Л. Івшиної. Київ : Українська прес-група, 2005. 448 с.
5. Джеймс Мейс «Ваші мертві вибрали мене...» / за заг. ред. Л. Івшиної. Київ : Українська прес-група, 2011. 672 с.
6. Екстракт 150 / за заг. ред. Л. Івшиної. Київ : Українська прес-група, 2009. 576 с.
7. Екстракт+200. У двох частинах. Видання перше / за заг. ред. Л. Івшиної. Київ : Українська прес-група, 2010. Частина третя. 1024 с.
8. Катастрофа і Тріумф. Історії українських героїв / за заг. ред. Л. Івшиної. Київ : Українська прес-група, 2015. 296 с.
9. «Котел», або Справа без терміну давності / за заг. ред. Л. Івшиної. Київ : Українська прес-група, 2015. 272 с.
10. Кульчицкий С. Почему ОН НАС уничтожил? Сталин и украинский Голодомор. Київ : Украинская пресс-группа, 2007. 208 с.

Додаткова

1. Люди майдану. Хроніка / за заг. ред. Л. Івшиної. Київ : Українська прес-група, 2014. 272 с.
2. Мої університети / за заг. ред. Л. Івшиної. Київ : Українська прес-група, 2006. 204 с.
3. «Сестра моя, Софія» / за заг. ред. Л. Івшиної. Київ : Українська прес-група, 2016. 488 с.
4. Сила м'якого знака, або Повернення Руської правди / за заг. ред. Л. Івшиної. Видання друге, стереотипне. Київ : Українська прес-група, 2011. 800 с.
5. Торба В. Я – свідок. Записки з окупованого Луганська / за заг. ред. Л. Івшиної. Київ : Українська прес-група, 2015. 384 с.
6. «Україна Incognita» / за заг. ред. Л. Івшиної. Київ : Українська прес-група, 2013. 400 с.

Інформаційні ресурси

1. Автор книги «Котел або Справа без терміну давності» Іван Капсамун у Відкритій студії. URL : <https://www.youtube.com/watch?v=aBIIIr-Ey7k>
2. Бібліотека «Дня» представляє новинки. *Маршрут № 1*. 2015. № 8 (35). С. 14-15.
3. Бібліотеки газети «День» – «Екстракт 150». URL : <http://www.bookforum.com.ua>
4. День «Дня» у Львівській політехніці. URL : <http://www.politeh.ridne.net>
5. Зустріч із головним редактором щоденної всеукраїнської газети «День». URL : <http://www.cerkva.info>
6. Інтернет адреса газети «День». URL : <http://www.day.kiev.ua>
7. Презентація книги газети «День» у Львові. URL : <https://www.youtube.com/watch?v=8CsJVj66feA>
8. Самохвалова Л. Вахтанг Кіпіані, засновник Музею-архіву української преси. URL : <https://www.ukrinform.ua/rubric-society/2238865-vahtang-kipiani-zasnovnik-muzeuarhivu-ukrainskoi-presi.html/>
9. «Сестра моя, Софія». URL : <http://www.youtube.com/watch?v=SnVfIf0Odqs>
10. «Україна Incognita». URL: <http://incognita.day.kiev.ua>
11. У Львові презентують книгу «Екстракт 150». URL : <http://www.zahid.net>
12. Читацька конференція від газети «День». URL : <http://www.artcenter.com.ua>

Погоджено _____
навчальний відділ
« _____ » _____